

Valsts kanceleja

Bērnu agrīnās attīstības skrīninga BAASIK pilotēšana un ieviešana

---

Valsts kancelejas
Pārresoru koordinācijas departaments

2026. gada 20. aprīlis

Valsts kanceleja

AGRĪNĀ PREVENTĪVĀ ATBALSTA SISTĒMA BĒRNU ATTĪSTĪBAI

VIRSMĒRĶIS

Agrīni identificēt bērnu attīstības riskus, lai pēc iespējas ātrāk sniegtu nepieciešamo atbalstu, tādejādi novēršot traucējumu veidošanos vai mazinot to ietekmi un sekmējot pozitīvu attīstību

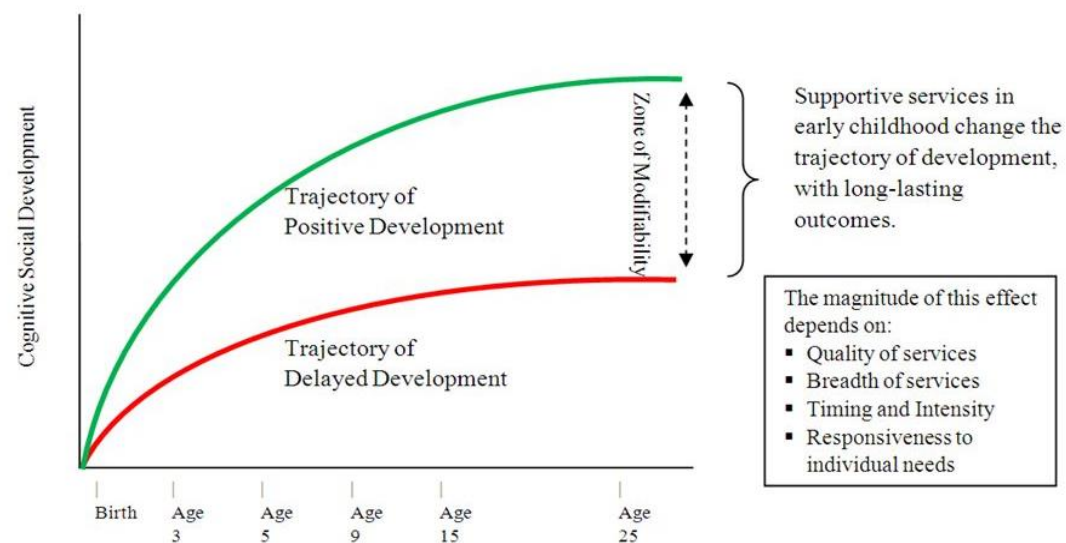
AGRĪNA ATPAZĪŠANA

AGRĪNA INTERVENĒCE

POZITĪVA ATTĪSTĪBA

Valsts kanceleja

KĀPĒC AGRĪNS ATBALSTS BĒRNIEM AR RISKIEM ATTĪSTĪBĀ IR SVARĪGS?

Pasaules pētījumi rāda:

- **1 no 4 bērniem** ir vismaz viens risks attīstībā
- **1 no 7 bērniem** ir būtiski kavējumi attīstībā, kurus var koriģēt, ja tiek pamanīti savlaicīgi

Bez strukturētiem skrīninga instrumentiem pamanāma neliela daļa attīstības risku, izmantojot skrīningu – ap 80% agrīno risku

Visbiežāk novērotie riski attīstībā:

- kavēta valodas attīstība
- sociāli emocionālās grūtības
- uzmanības/uzvedības problēmas
- mācīšanās grūtības

Novēloti atklāti attīstības riski:

- rada emocionālu slogu ģimenei
- pasliktina bērna pašapziņu
- rada mācīšanās grūtības skolā
- palielina izmaksas veselības, sociālajā un izglītības sistēmā

Agrīns atbalsts attīstībai ir **ilgtermiņa investīcija bērna un sabiedrības nākotnē**

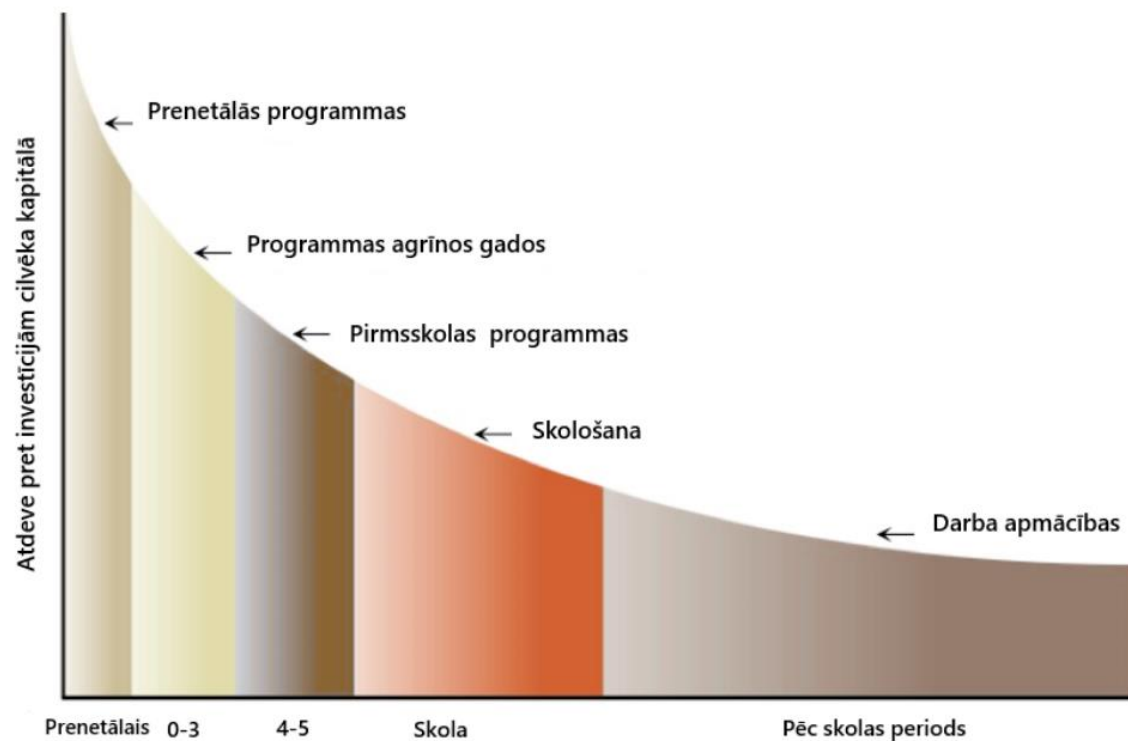

Valsts kanceleja

AGRĪNA ATTĪSTĪBAS RISKU ATPAZĪŠANA UN SEKOJOŠS ATBALSTS SNIEDZ ATDEVI

Agrīns ieguldījums bērnībā sniedz atdevi

Jo agrāk ieguldām, jo lielāka atdeve

1 EUR ieguldīts prevencijā

**4–14 EUR ietaupījums vidējā termiņā
un ilgtermiņā**

Džeimss Hekmens
Nobela miera
prēmijas laureāts
ekonomikā

Valsts kanceleja

PIERĀDĪTĀ IETEKME VIDĒJĀ UN ILGTERMIŅĀ

- Samazinās bērnu **pamešana novārtā**
- Samazinās bērnu **traumatisms un negadījumi**
- Samazinās **bērnu skaits, kuri skolā atstāti uz otru gadu**
- Samazinās speciālās izglītības programmās iesaistīto skaits
- Samazinās pusaudžu grūtniecība
- Samazinās **smēķēšana un apreibinošo vielu lietošana**
- Pieaug vidusskolu beigušo īpatsvars
- **Uzlabojas iesaiste nodarbinātībā** un ienākumi pieaugušā vecumā
- Samazinās nepieciešamība pēc sociālās palīdzības un cita ienākumu testēta atbalsta
- **Samazinās noziedzība** un saskarsme ar krimināltiesību sistēmu

Zemākas izmaksas:

- bērnu tiesību aizsardzības sistēmai
- par neatliekamās palīdzības sniegšanu
- speciālai izglītībai
- sociālai palīdzībai
- krimināltiesību sistēmai
- veselības aprūpei

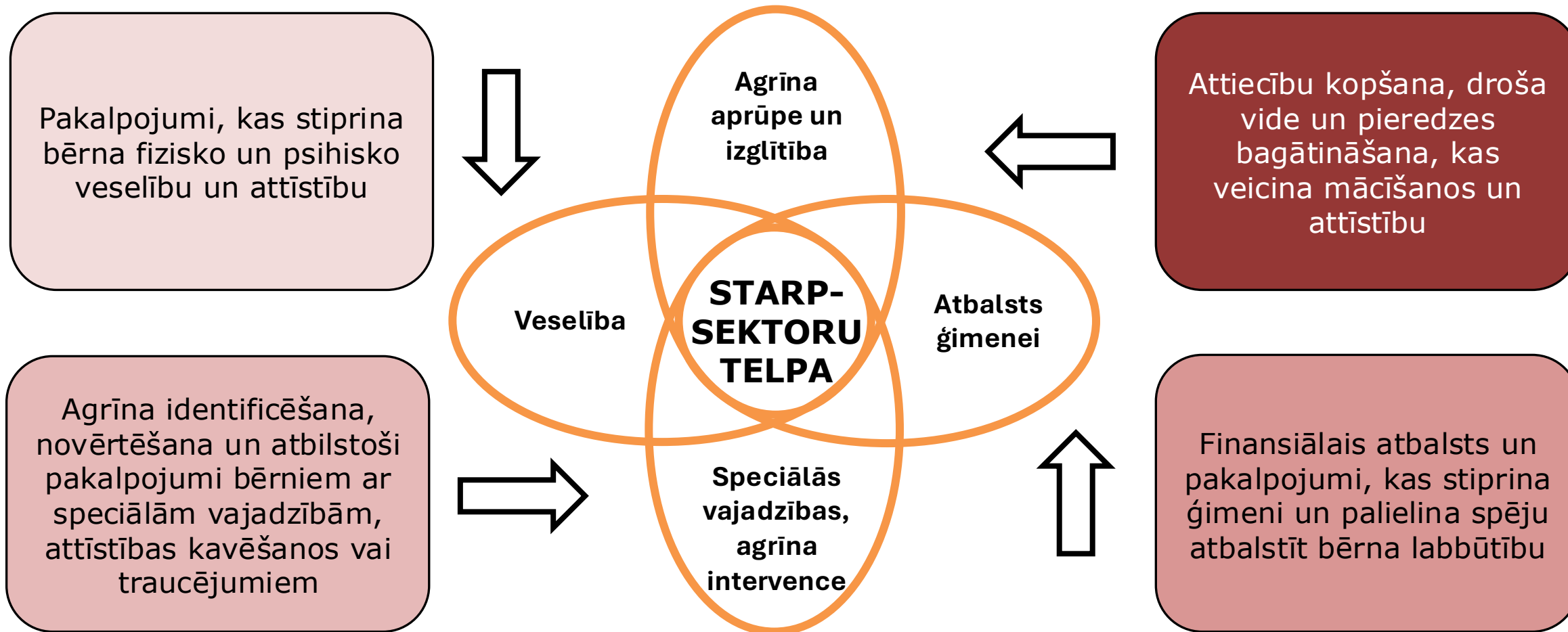
Palielinās dzīves laikā gūtie ieņēmumi un no ieņēmumiem nomaksātie nodokļi

Valsts kanceleja

VISAPTVEROŠS AGRĪNĀS BĒRNĪBAS IETVARŠ

Starpsektorāla veselības, izglītības un sociālās politikas atbildība

Valsts kanceleja

AGRĪNS ATBALSTS BĒRNU ATTĪSTĪBAI PLĀNOŠANAS DOKUMENTOS LATVIJĀ

⇒ **Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.–2027.gadam**

⇒ **Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.–2027.gadam
“Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai”**

⇒ **Informatīvais ziņojums "Par demogrāfiskās politikas attīstību"**

⇒ **Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.–2027.gadam**

⇒ **Informatīvais ziņojums par iekļaujošās izglītības attīstību visās izglītības pakāpēs**

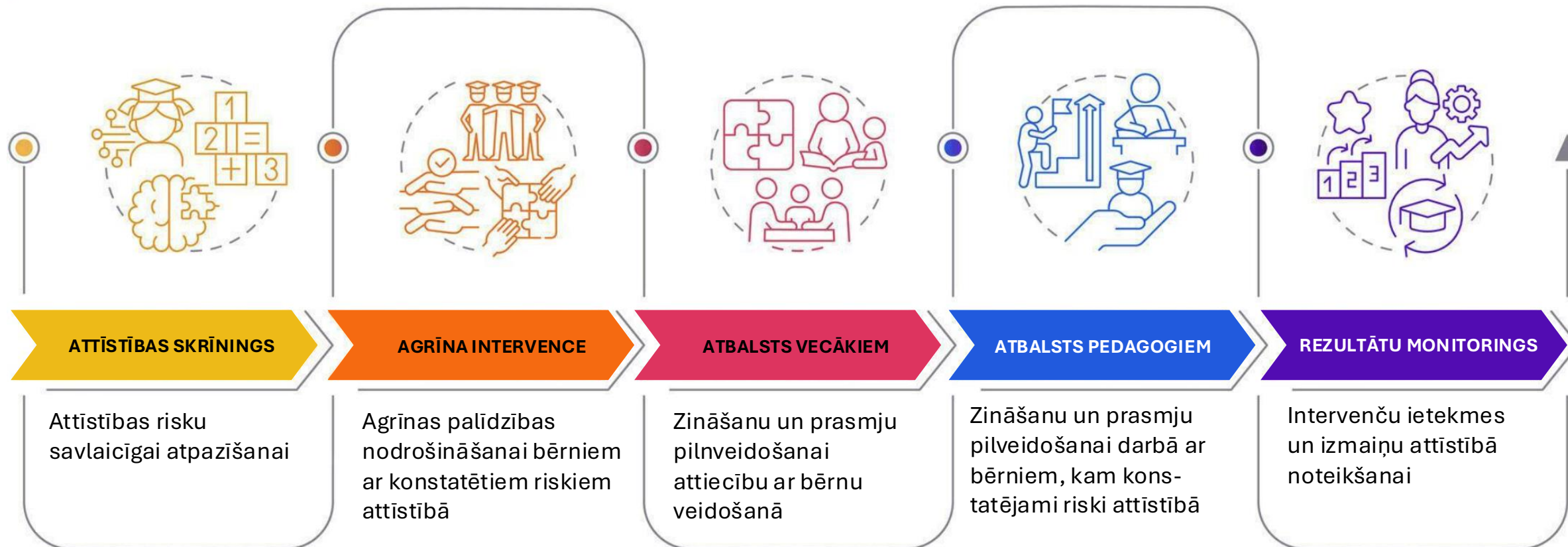
⇒ **Mātes un bērna veselības uzlabošanas plānā 2025.–2027. gadam**

⇒ **Psihiskās veselības aprūpes organizēšanas uzlabošanas plānā 2023.–2025. gadam**

Valsts kanceleja

AGRĪNĀ ATBALSTA NODROŠINĀŠANAS PROCESS

Valsts kanceleja

Agrīnā preventīvā
atbalsta sistēma
bērniem

BĒRNU AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS IZVĒRTĒŠANA

Bērnu agrīnās attīstības skrīninga instrumentu komplekts (BAASIK)

Valsts kanceleja

BĒRNU AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS SKRĪNINGS

- Strukturēts izvērtēšanas instruments, ar kura palīdzību pārbaudīt, vai bērna attīstība atbilst viņa vecumam
- Pasaulē plašāk zināmie, pediatrijā izmantotie attīstības skrīninga instrumenti:
  - «Ages and Stages Questionnaires» bērniem no 1 mēneša līdz 5,5 gadiem, izmanto arī izglītības jomā Paredz vecāka un/vai pedagoga iesaisti
  - «Parents' Evaluation of Developmental Status» bērniem 0-8 gadiem
  - «Survey of Well-being of Young Children» bērniem 1-65 mēnešiem Paredz vecāku iesaisti
  - «Brigance Early Childhood Screens» bērniem 0-7 gadiem, izmanto arī izglītības jomā Paredz pedagoga un/vai daļēju vecāka iesaisti
  - «Denver Developmental Screening Test II» bērniem 0-6 gadiem
- Tiek izmantoti vairākās Eiropas, Āzijas, Latīņamerikas valstīs, ASV, Kanādā un Austrālijā
- Atšķiras attīstības jomas, ko katrs no instrumentiem aptver
- **Latvijā līdz šim neviens skrīninga instruments attīstības izvērtēšanai bērniem nav izmantots**

Valsts kanceleja

BĒRNU AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS SKRĪNINGA INSTRUMENTU KOMPLEKTS (BAASIK)

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

- 2024. gadā Latvijā izstrādāts zinātniski pamatots, **veselības un izglītības jomās vienots** rīku komplekts, kas domāts **bērnu vecumā no 1 līdz 6 gadiem** attīstības vajadzību noteikšanai
- Viena no visprogresīvākajām sistēmām Eiropā
- Izstrādājusi plaša **starpdisciplināra zinātnieku grupa** no LU, RSU, BKUS, LiepU prof. M. Raščevskas vadībā
- Datorizēta aizpildīšana
- Testēts vairāk kā 1000 bērnu izlasē
- **Augsta mērījumu uzticamība un validitāte**
- **Rezultāti savienoti ar rekomendācijām vecākiem un pedagogiem**

Valsts kanceleja

BAASIK NOSAKĀMĀS ATTĪSTĪBAS RISKU JOMAS

saskaņotas ar SSK-10/11 traucējumu kategoriju sistēmu

⇒ Intelektuālās spējas

⇒ Runa un valoda

⇒ Adaptīva uzvedība

⇒ Opozicionāri izaicinoša uzvedība

⇒ Disociāla uzvedība

⇒ UDHS

⇒ Lielā un sīkā motorika

⇒ Trauksme

⇒ Nomāktība

⇒ Matemātikas pamati

⇒ Lasīšanas pamati

⇒ Rakstīšanas pamati

⇒ Komunikācija

⇒ Autisms

BAASIK aptver visas attīstības jomas

lieviešams praksē kā daļa no bērna profilaktiskās apskates pie ģimenes ārsta

Valsts kanceleja

BĒRNU AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS SKRĪNINGA INSTRUMENTU KOMPLEKTS (BAASIK)

Bērnu agrīnās attīstības skrīninga instrumentu komplekts

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

VECĀKU APTAUJA

Pārresoru koordinācijas centra pasūtījuma projekts Nr. ZD2021/21227 "PRIEKŠĪPĒTE VIENOTĀ BĒRNU AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBU NOVĒRTĒJUMA METODISKO INSTRUMENTU KOMPLEKTA IZSTRĀDEI"

Autori:
Dr. psih. Malgobata Račevska (un zinātniskā vadītāja),
Dr. paed. Dita Nīmanne,
Dr. psih. Ieva Bīle,
Dr. psih. Solvita Umbrakša,
Dr. paed. Ineta Helmane,
Ph.D. Gundega Tomēte,
Dr. med. Ilze Grīpe,
Mg. sc. sal. (psihiatrs) Nikita Bezborodovs,
Mg. sc. sal. Andra Vabale,
Mg. paed. Egija Laganoviča,
Māksliniece – Svetlana Narkeviča,
Programmētāji – Mārtiņš Zurlkvs.

BAASIK

1–6 gadi

Vecāku aptauja
(1–6 gadi)

Bērnu agrīnās attīstības skrīninga instrumentu komplekts

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

PIRMSSKOLAS SKOLOTĀJA APTAUJA

Pārresoru koordinācijas centra pasūtījuma projekts Nr. ZD2021/21227 "PRIEKŠĪPĒTE VIENOTĀ BĒRNU AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBU NOVĒRTĒJUMA METODISKO INSTRUMENTU KOMPLEKTA IZSTRĀDEI"

Autori:
Dr. psih. Malgobata Račevska (un zinātniskā vadītāja),
Dr. paed. Dita Nīmanne,
Dr. psih. Ieva Bīle,
Dr. psih. Solvita Umbrakša,
Dr. med. Balža Trīnīte,
Dr. paed. Ineta Helmane,
Ph.D. Gundega Tomēte,
Dr. med. Ilze Grīpe,
Mg. sc. sal. (psihiatrs) Nikita Bezborodovs,
Mg. sc. sal. Andra Vabale,
Mg. paed. Egija Laganoviča,
Māksliniece – Svetlana Narkeviča,
Programmētāji – Mārtiņš Zurlkvs.

BAASIK

3–6 gadi

Pirmsskolas skolotāju aptauja
(3–6 gadi)

Bērnu agrīnās attīstības skrīninga instrumentu komplekts

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

BĒRNU SPĒJU UN PRASMJU TESTS (BSPT)

Pārresoru koordinācijas centra pasūtījuma projekts Nr. ZD2021/21227 "PRIEKŠĪPĒTE VIENOTĀ BĒRNU AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBU NOVĒRTĒJUMA METODISKO INSTRUMENTU KOMPLEKTA IZSTRĀDEI"

Autori:
Dr. psih. Malgobata Račevska (un zinātniskā vadītāja),
Dr. paed. Dita Nīmanne,
Dr. med. Balža Trīnīte,
Ph.D. Gundega Tomēte,
Dr. paed. Ineta Helmane,
Mg. sc. sal. Andra Vabale,
Mg. paed. Egija Laganoviča,
Māksliniece – Svetlana Narkeviča,
Programmētāji – Mārtiņš Zurlkvs.

BAASIK

3–6 gadi

Bērnu spēju un prasmju tests
(3–6 gadi)

Bērnu agrīnās attīstības skrīninga instrumentu komplekts

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

ĀRSTA APTAUJA

Pārresoru koordinācijas centra pasūtījuma projekts Nr. ZD2021/21227 "PRIEKŠĪPĒTE VIENOTĀ BĒRNU AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBU NOVĒRTĒJUMA METODISKO INSTRUMENTU KOMPLEKTA IZSTRĀDEI"

Autori:
Dr. psih. Malgobata Račevska (un zinātniskā vadītāja),
Dr. med. Ilze Grīpe,
Dr. med. Sandra Kaloja,
Mg. sc. sal. (psihiatrs) Nikita Bezborodovs,
Dr. paed. Dita Nīmanne,
Dr. psih. Ieva Bīle,
Dr. psih. Solvita Umbrakša,
Dr. med. Balža Trīnīte,
Dr. paed. Ineta Helmane,
Ph.D. Gundega Tomēte,
Mg. sc. sal. Andra Vabale,
Mg. paed. Egija Laganoviča,
Māksliniece – Svetlana Narkeviča,
Programmētāji – Mārtiņš Zurlkvs.

BAASIK

1–6 gadi

Ārstu aptauja – oriģināls saturs un rezultātu integrācija
(1–6 gadi)

Valsts kanceleja

BAASIK SKRĪNINGĀ IESAISTĪTIE

Bērns 1-3 gadu vecumā

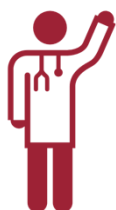

Bērns 3-6 gadu vecumā

VECĀKI

+

ĢIMENES
ĀRSTS

VECĀKI

+

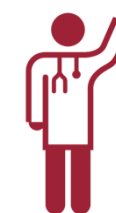
PEDAGOGS

+

BĒRNS

➤

ĢIMENES
ĀRSTS

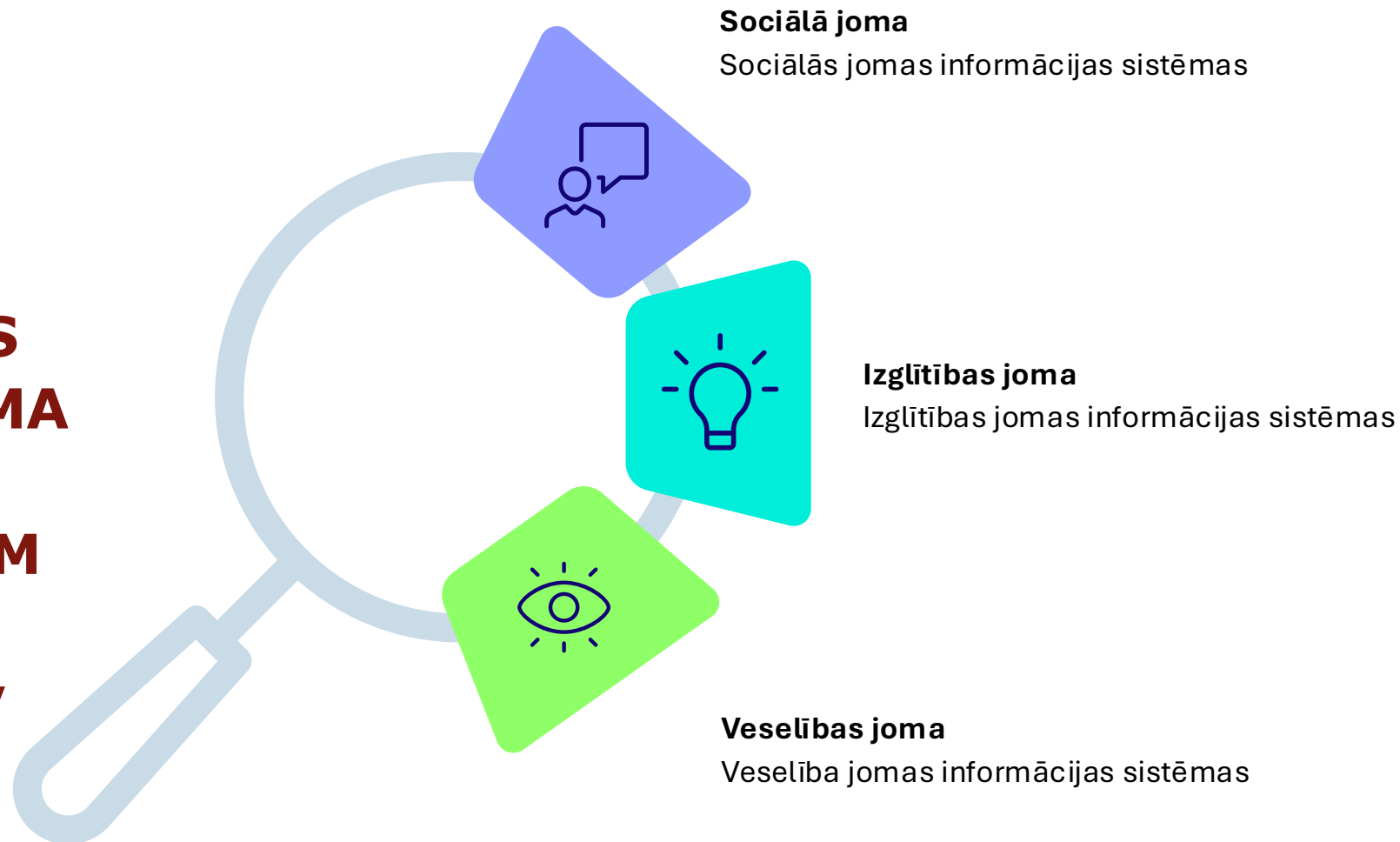
Valsts kanceleja

Agrīnā preventīvā
atbalsta sistēma
bērniem

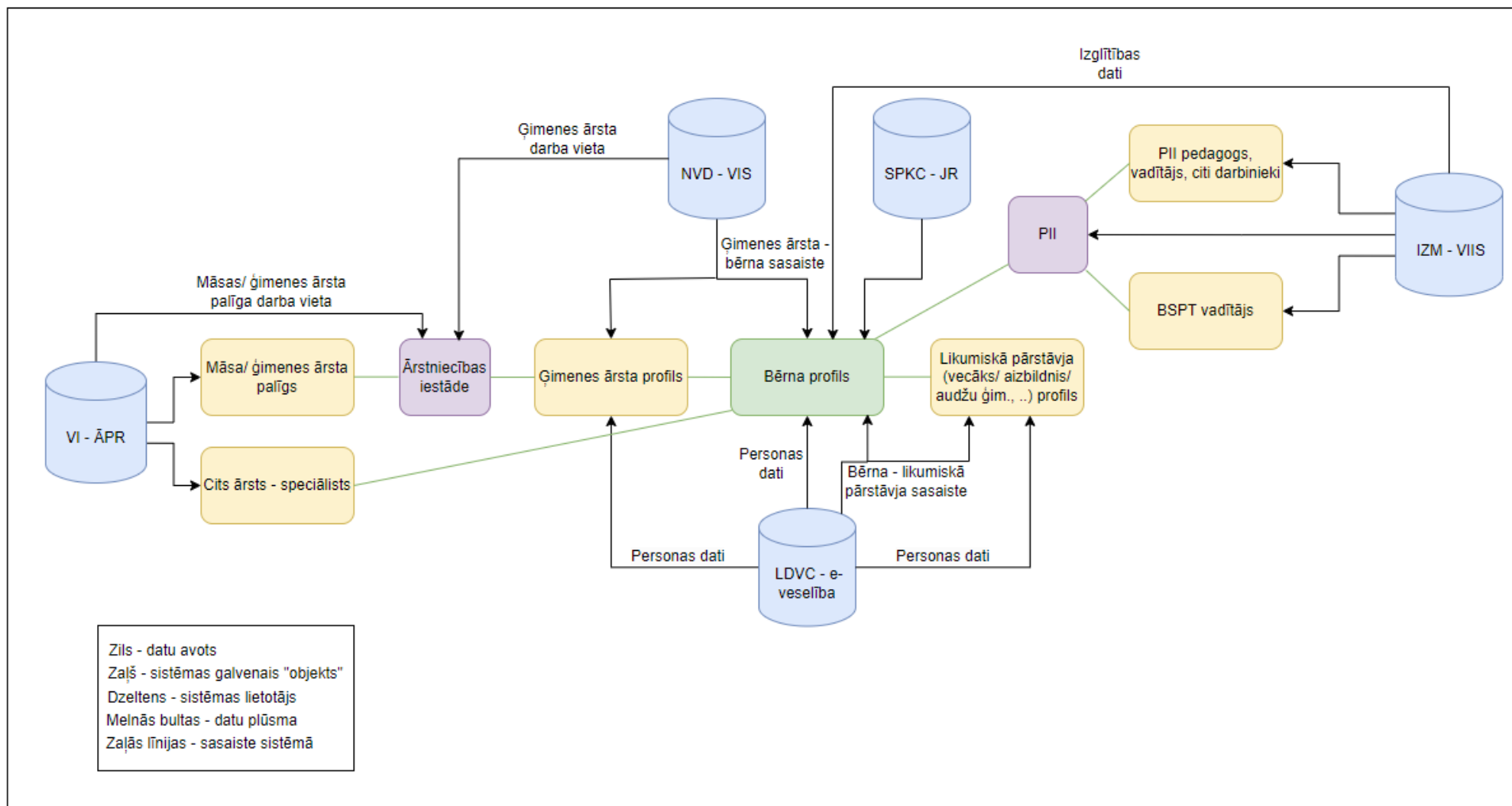
VIENOTĀ RISKU ANALĪZES UN VADĪBAS INFORMĀCIJAS SISTĒMA BĒRNU ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBU ATBALSTAM

www.bernsaug.gov.lv

VIENOTĀ RISKU ANALĪZES UN VADĪBAS INFORMĀCIJAS SISTĒMA BĒRNU ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBU ATBALSTAM

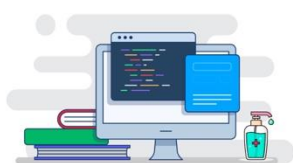

Valsts kanceleja

BAASIK IEVIEŠANA: DIGITALIZĀCIJA UN IS IZSTRĀDE

Izvēlēties vēlamo darba vietu:

Veselības aprūpes
profesionālis

PII iestāde

Vecāks

Precīzi definēti datu uzkrāšanas, piekļuves un izmantošanas nosacījumi: personas datu apstrādes mērķi, apstrādājamo datu apjoms, subjektu loks

Sadarbspējas izveide ar esošajām informācijas sistēmām:

- Valsts izglītības informācijas sistēma
- E-veselība
- Vadības informācijas sistēma
- Jaundzimušo reģistrs
- Fizisko personu reģistrs

IS lietojamība

- Dizains ekrānskatiem ģimenes ārstu, vecāku un pedagogu darba vidēm
- Sistēmas funkcionalitāte un lietotājiem pieejamais datu apjoms
- Lietotāju testi

RAVIS

Daniels Bertāns
p.k. 123456- 59836
5 g. 11m, zēns
"Taurenīši"

[Doties uz sākumu](#)

Informācija par bērnu

Veikt agrinās attīstības skrīningu

Pārskats par skrīninga rezultātiem

Individuālie atbalsta pasākumu plāni

Attīstības skrīninga rezultāti dinamikā

Fiziskās attīstības dati dinamikā

Izziņas izglītības iestādei

Vecāka kontaktinformācija

DANIELS BERTĀNS

Dzimšanas datums: 16.10.2020
Vecums: 5 g. 3 m.
Deklarētā / norādītā dzīvesvietas adrese: Elizabetes 12a-3, Rīga, LV-1010

Vecāku kontaktinformācija

Māte: +371 23665655,
silvija.bertane@gmail.com

Tēvs: +371 29995444,
jēkabs.bertans@gmail.com

Bērna attīstības raksturojums

Iepriekšējā novērtējuma rezultāti: Gala slēdziens

Motoriskā koordinācija (MOT)

Kognitīvas spējas (KOG)

Adaptīva uzvedība (ADAP)

Receptīva valoda (RV)

Ekspresīva valoda (EV)

Skaņu izruna (SK)

Komunikācijas grūtības (autisms) (KG/A)

PII "ZELTA ATSLĒDZIŅA"

"Vispārējās pirmsskolas izglītības programma"
Programmas kods: 01011111

Grupa: "Taurenīši"
Pedagogi: Kristīne Saulnese
Emīlija Kokorēvica

Izsniegtie pedagogiski medicīniskās komisijas atzinumi

Datums ↓	Ieteikumi	Atbalsta pasākumi
06.08.2025	Individuāls mācību plāns	Atbalsta skolotājs matemātikā
17.09.2025	Emocionālās uzvedības korekcijas plāns	Psihologa konsultācijas, sociālā pedagoga iesaiste
10.10.2025	Integrēta izglītība vispārējā grupā	Pedagoga palīga atbalsts mācību stundās
17.09.2025	Emocionālās uzvedības korekcijas plāns	Psihologa konsultācijas, sociālā pedagoga iesaiste

[Skatīt vairāk >](#)

Īpašas kopšanas nepieciešamība

Pazīme par īpašas kopšanas nepieciešamību

Datums no

Datums līdz

Ieplānotais BSPT

16.10.2025 10:00 Rodrigo Pētersons

Veicamais attīstības skrīnings

sākot ar 16.10.2025

[Uzsākt skrīningu](#)

Valsts kanceleja

BAASIK IEVIEŠANA: ZINĀTNES PĀRNESE PRAKSĒ

➤ BAASIK skrīninga satura precizēšana:

- Ārstu aptauja
- Vecāku aptauja

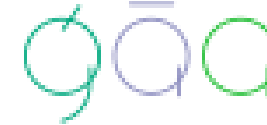
Bērnu klīniskā
universitātes
slimnīca

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

➤ BAASIK skrīninga integrēšana bērnu profilaktiskā apskatē:

- Profilaktiskās apskates protokola pārskatīšana

➤ Rekomendāciju, kas seko pēc BAASIK skrīninga, papildināšana:

- Rekomendācijas un algoritms bērniem ar multipliem riskiem attīstībā

Izglītības un zinātnes
ministrija

Veselības ministrija

Valsts kanceleja

BAASIK IEVIEŠANA: TIESISKAIS REGULĒJUMS

Grozījumi normatīvā regulējumā (2.lasījums Saeimā):

- Bērnu tiesību aizsardzības likums
- Izglītības likums
- Vispārējās izglītības likums
- Pacientu tiesību likums
- Starptautisko skolu likums

- MK noteikumi par Vienotās risku analīzes un vadības informācijas sistēmas bērnu attīstības vajadzību atbalstam darbību
- 28.08.2018. MK noteikumu Nr. 555 Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība
- 04.04.2006. MK noteikumu Nr. 265 Medicīnisko dokumentu lietvedības kārtība 93.pielikums
- 29.06.2021. MK noteikumi Nr. 453 Izglītojamo speciālo vajadzību izvērtēšanas metodika pirmsskolas izglītības iestādēs

Valsts kanceleja

BAASIK IEVIEŠANA: PĀRBAUDĀM

Pilotēšana piecās pašvaldībās

- **Sagatavošanās darbi** pilota uzsākšanai
  - Informatīvās aktivitātes, semināri vecākiem un speciālistiem
  - Apmācības PII pedagogiem
  - BSPT vadītāju sagatavošana (logopēdi, psihologi, speciālie pedagogi)
  - Apmācības ģimenes ārstu komandām
- Pilotēšana **izglītības vidē** bērniem no 3 g. v.:
  - Pedagogu izvērtējums
  - Bērnu spēju un prasmju tests
- Pilotēšana **ģimenes ārstu praksēs un vecāku vidū** bērniem no 1 g. v.:
  - Vecāku izvērtējums
  - Ģimenes ārstu izvērtējums
- Pilotprojekta **rezultātu izvērtēšana**
- **Nepieciešamie uzlabojumi** skrīninga procesā un tehniskajā nodrošinājumā

BAASIK ieviešana visā Latvijā

Valsts kanceleja

BAASIK IEVIEŠANA: PĀRBAUDĀM

**Sagatavošanās darbi
pilota uzsākšanai**

**2026.gada
septembris**

**BAASIK un
profilaktiskās apskates
pilotēšana**

**2027.gada
1.ceturksnis**

**Pilota rezultātu
izvērtēšana**

**2027.gada
2.ceturksnis**

**BAASIK ieviešana
Latvijā**

**2027.gada
2.pusgads**

Valsts kanceleja

BAASIK IEVIEŠANA: PĀRBAUDĀM

Pilotā iesaistītās pašvaldības:

- Nodrošina pirmsskolas izglītības iestāžu dalību pilotprojektā
- Rekomendē speciālistus - Bērnu spēju un prasmju testa veikšanas vadītājus. Nepieciešami 4-5 apmācīti speciālisti katrā pašvaldībā
- Iesaista pilotprojektā pašvaldībā reģistrētās ģimenes ārstu prakses
- Sniedz atbalstu komunikācijā ar vecākiem
- Nodrošina koordinatoru BAASIK pilotēšanai pašvaldībā

ESF projekta ietvaros tiek finansēts:

- Speciālistu darbs Bērnu spēju un prasmju testa veikšanas atbalstam
- Planšetes Bērnu spēju un prasmju testa veikšanai
- Ģimenes ārstu komandas iesaiste
- Projekta koordinators pašvaldībā

Valsts kanceleja

IEVIEŠANAS REZULTĀTI

1. KĀRTA

2. KĀRTA

LĪDZ AR BĒRNU AGRĪNĀS ATTĪSTĪBAS SKRĪNINGA DIGITALIZĀCIJU UN IEVIEŠANU:

- Būs **digitalizēti bērnu profilaktiskās apskates dati** jau no dzimšanas
- Dinamikā analizējami **bērnu antropometriskie mērījumi** – auguma garums, svars, galvas, krūšu apkārtmērs
- **Dinamikā analizējami konstatētie riski bērnu attīstībā**
- Informācijas aprīte starp veselības sektoru un izglītības sektoru var notikt digitāli
- Izglītības iestādes automātiski saņem informāciju par bērnam nepieciešamo atbalstu izglītībā, kolīdz bērns ir uzņemts izglītības iestādē

VIENUVIET PIEEJAMA INFORMĀCIJA PAR:

- Bērnam **veiktajām padziļinātām izpētēm attīstības traucējumu noteikšanai un izpētes rezultāti**
- Bērnam nepieciešamo atbalstu veselībā, izglītībā un sociālās rehabilitācijas jomā – individuālais atbalsta pasākumu plāns
- Saņemtiem pakalpojumiem veselībā, izglītībā, sociālās rehabilitācijas jomā un agrīnajām intervencēm
- Pieejamiem agrīna atbalsta pakalpojumu veidiem, to sniedzējiem

Valsts kanceleja

Agrīnā preventīvā
atbalsta sistēma
bērniem

BĒRNU ATTĪSTĪBAS MULTIPROFESIONĀLĀS KOMANDAS

Agrīnā atbalsta nodrošināšanas organizatoriskais modelis

Valsts kanceleja

KĀPĒC IR SVARĪGS ATBALSTA ORGANIZATORISKAIS MODELIS?

RISINĀMIE JAUTĀJUMI

- **Kā orientēties nepieciešamajos atbalsta pakalpojumos, ja bērnam ir multipli riski vairākās attīstības jomās?**
- **Kādā veidā organizēt padziļināto izvērtēšanu diagnostikai bērniem ar augstiem riskiem attīstībā?**
- **Kā padarīt izvērtēšanas rezultātus saistošus gan veselības aprūpes profesionāļiem, gan izglītības jomai saistībā ar speciālo vajadzību noteikšanu?**
- **Kā nodrošināt pēc izvērtēšanas tālāk nepieciešamo – atbalsta pasākumu plāna izstrādi, kas tver bērnam nepieciešamos veselības aprūpes pakalpojumus, agrinās intervences, atbalsta pasākumus izglītībā, nepieciešamo sociālo rehabilitāciju?**

Valsts kanceleja

BĒRNU VESELĪBAS APRŪPES ORGANIZĀCIJA – PIEDĀVĀTĀS IZMAIŅAS

Pieejamība ar
nosūtījumu

Tieša / neierobežota
pieejamība

Specializētā veselības aprūpe

3. līmenis

- Stacionārā aprūpe
- Bērnu psihiatru komandas

2. līmenis

- Sekundārā ambulatorā aprūpe
- **Sociālās pediatrijas – Bērnu attīstības komandas**

Primārā veselības aprūpe

1. līmenis

- Ģimenes ārstu komandas
- Privāti praktizējoši pediatri

0. līmenis

- **Sabiedrības veselības māsas izglītības iestādēs**

Valsts kanceleja

SOCIĀLĀS PEDIATRIJAS – BĒRNU ATTĪSTĪBAS KOMANDAS

- Slimību spektra maiņa jeb t.s. mūsdienu slimības, piemēram, aptaukošanās, UDHS, disleksija, runas kavēšanās, psihosomatika, ir izaicinājums visā pasaulē.
- Reaģējot uz to **Vācijā, Kanādā un citviet tiek veidoti Sociālās pediatrijas jeb Bērnu attīstības centri (*social paediatrics, development paediatrics, community paediatrics*).**
- Vācijā ir izveidoti 145 šādi centri “mūsdienu” slimību aprūpei, bērnu ar hroniskām slimībām un invaliditāti atbalstam.
- ‘Mūsdienu’ slimības prasa **multiprofesionālas komandas pieeju. Komandā kopā ar pediatru darbojas psihologs, fizioterapeits, logopēds un ergoterapeits, kā arī speciālais pedagogs un sociālais darbinieks.**
- Sociālās pediatrijas centri Vācijā ir **savienoti ar lielākajām bērnu slimnīcām.** Tādā veidā tiek nodrošināta pakalpojumu kvalitāte, iespējas nodrošināt starpnozaru un multiprofesionālu aprūpi zīdaiņiem un bērniem ar attīstības traucējumiem un invaliditāti.
- Nodrošinot agrīnas palīdzības sniegšanu, zīdaiņiem un bērniem līdz 6 gadu vecumam ar vispārēju attīstības kavēšanos tiek piedāvāta pedagoģiskā terapija kombinācijā ar citām terapijām, piemēram, fizioterapiju, ergoterapiju vai logopēdisko darbu, t.s. kompleksā terapija.

Valsts kanceleja

SOCIĀLĀS PEDIATRIJAS – BĒRNU ATTĪSTĪBAS KOMANDAS

Bērnu attīstības komanda – multidisciplināra profesionāļu grupa, kas strādā kopā, lai novērtētu, diagnosticētu un atbalstītu bērnus ar konstatētiem augstiem attīstības riskiem. Tā nodrošina bērnam koordinētu un visaptverošu atbalstu, iesaistot ģimeni un izglītības iestādi.

Galvenie uzdevumi

- Nodrošināt atbilstošu padziļinātu novērtējumu, kas seko pēc skrīninga
- Izstrādāt integrētu individuālu atbalsta pasākumu plānu
- Sadarboties ar ģimeni un izglītības iestādi
- Nodrošināt konsultatīvo atbalstu un atsevišķas agrīnās intervences
- Sniegt noteiktus veselības aprūpes pakalpojumus starpdisciplināra aprūpe bērniem ar vairākiem traucējumiem
- Palīgīdzekļu un asistīvo tehnoloģiju noteikšana
- Uzraudzīt bērna progresu un pielāgot atbalsta pasākumus

Valsts kanceleja

SOCIĀLĀS PEDIATRIJAS – BĒRNU ATTĪSTĪBAS KOMANDAS

KOMANDAS SASTĀVS

- **Pediātrs** – koordinē veselības aprūpi, seko vispārējai bērna veselībai
- **Psihologs** – izvērtē kognitīvo, emocionālo un sociālo attīstību
- **Logopēds/audiologopēds** – novērtē un atbalsta valodas un runas attīstību
- **Fizioterapeits / ergoterapeits** – strādā ar motorikas un kustību prasmēm
- **Sociālais darbinieks** – koordinē ģimenei pieejamos sociālos un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus
- **Speciālais pedagogs** – sadarbojas ar izglītības iestādēm, plāno atbalstu izglītībā
- **Bērnu neirologs** – novērtē smadzeņu un nervu sistēmas attīstību
- **Bērnu psihiātrs, neonatologs** pēc nepieciešamības

GALVENIE DARBA PRINCIPI

- **Multidisciplināritāte:** katrs speciālists sniedz savu ekspertīzi, bet lēmumi tiek pieņemti kopīgi
- **Individuāla pieeja:** plāns tiek pielāgots bērna konkrētajām vajadzībām
- **Agrīna intervence:** darbība sākas pēc iespējas ātrāk, kad identificēts risks
- **Nepārtraukta uzraudzība:** bērna progress tiek regulāri izvērtēts, un plāns tiek pielāgots

Valsts kanceleja

BĒRNU ATTĪSTĪBAS MULTIPROFESIONĀLĀS KOMANDAS LATVIJĀ

Pakāpeniska vismaz 8 multiprofesionālo komandu veidošana reģionos BKUS vadībā

- Pirmās komandas tiek veidotas pašvaldībās, kurās pilotēts BAASIK
- Komandas tiek veidotas pie publiskā sektora ārstniecības iestādēm
- Pašvaldību atlase, ņemot vērā:
  - bērnu skaitu pašvaldībā un tuvākajos novados,
  - atbalsta personāla resursus izglītības jomā
  - funkcionālo speciālistu un ārstu resursus veselības aprūpē
  - sadarbības pieredzi agrīno intervenču ieviešanā

Bērnu klīniskā
universitātes
slimnīca

Valsts kanceleja

BĒRNU ATTĪSTĪBAS KOMANDU IEVIEŠANAS PLĀNS

01

Līdz 2026.
gada IV cet.

Izstrādāta metodika komandu darbam, ietverot speciālistu kompetences, pienākumus, komandu sasniedzamos rādītājus, sadarbības algoritmus ar citām iesaistītajām pusēm, darba kvalitātes un efektivitātes novērtēšanas metodiku, kā arī finansēšanas modeli

02

Līdz 2029. gadam

Bērnu attīstības multiprofesionālu speciālistu **komandu darba aprobācija**

Komandas **nodrošina padziļinātu izvērtēšanu un atbalsta pasākumu plāna izstrādi bērniem, noteiktas agrinās intervences**

03

2028. gada
vidus

Sākotnējais **izvērtējums par bērnu attīstības multiprofesionālo speciālistu komandu darbības efektivitāti un lietderību**

Priekšlikumi, t.sk. aprēķini speciālistu komandu darbības paplašināšanai
Priekšlikumi pedagoģiski medicīnisko komisiju tālākam darbam

Valsts kanceleja

RESURSI BĒRNU ATTĪSTĪBAS KOMANDU IZVEIDEI

- Atlīdzība speciālistiem, profesionālā pilnveide, komandas darba metodikas izstrāde un aprobācija, agrīnas attīstības risku izvērtēšanas metodika un agrīnās intervences (ES fondu 4.3.6.7. 2.kārtas projekts)
- Infrastruktūras pielāgošana bērnu attīstības komandu darbam (ERAF 4.2.1.1.projekts):
  - telpu pielāgošana (platība apm 250 m2)
  - aprīkojuma iegāde speciālistu darbam
  - mēbeles un IKT aprīkojums
- Elektrotransports bērnu attīstības komandu mobilitātei (ERAF 4.2.1.1.projekts)
- Digitālās darba vide bērnu attīstības komandu darbam (ES fondu 4.3.6.8.projekts)

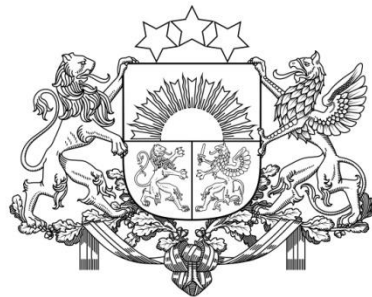

Valsts kanceleja

BĒRNU ATTĪSTĪBAS KOMANDAS

Pilotā iesaistītās pašvaldības:

- Koordinē komandas izveidi pašvaldībā
- Nodrošina speciālistu atlasīšanu komandu darbam
- Nodrošina telpas komandām
- Nodrošina telpu pielāgošanas darbu veikšanu

Valsts kanceleja

Ar atbildību par Latvijas nākotni!